

*Dynamisk formuerett del IV:
Konkursrett
Professor Erik Røsæg
erik@rosaeg.no
rosaeg.no*

Skrivemakker

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Pensum og læringskrav

- Hva en konkurs innebærer
- Hva som skal til for at konkurs åpnes, insolvensbegrepet
- De sentrale reglene om debtors kontrakter. Boets inntreden i kontraktene.
- Grunnleggende regler om omstøtelse

Hvorfor er konkurs viktig for alle jurister?

- Pengeproblemer er vanlig
- Hva skjer om klienten går konkurs?
- Hva skjer om klientens partner eller medkontrahent går konkurs?
- Mulig å sikre seg

*De sterkestes rett,
myndighetsutøvelse eller
sosialpolitikk?*

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Forskjellige typer gjeldsforfølgning

- Konkurs (kkl del 2)
- Tvangsakkord (kkl kap VI og XIV)
- Gjeldsforhandling (kkl del 1)
- Rekonstruksjon (lov nr 38/2020)
- Gjeldsordning (lov nr 99/1992)

- Utlegg (tvangsl kap 7 og pantel kap 5)

Oversikt over hovedproblemerkene

- **Prosedyre og åpningsvilkår**
- **Hva skal dras inn i gjeldsforfølgningen?**
  - **Det debitor eier. Kontrakter.**
  - **Det som eksternt er**
  - **Det som omstøtes**
- **Hvordan skal midlene fordeles?**

Prosedyre og åpningsvilkår

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

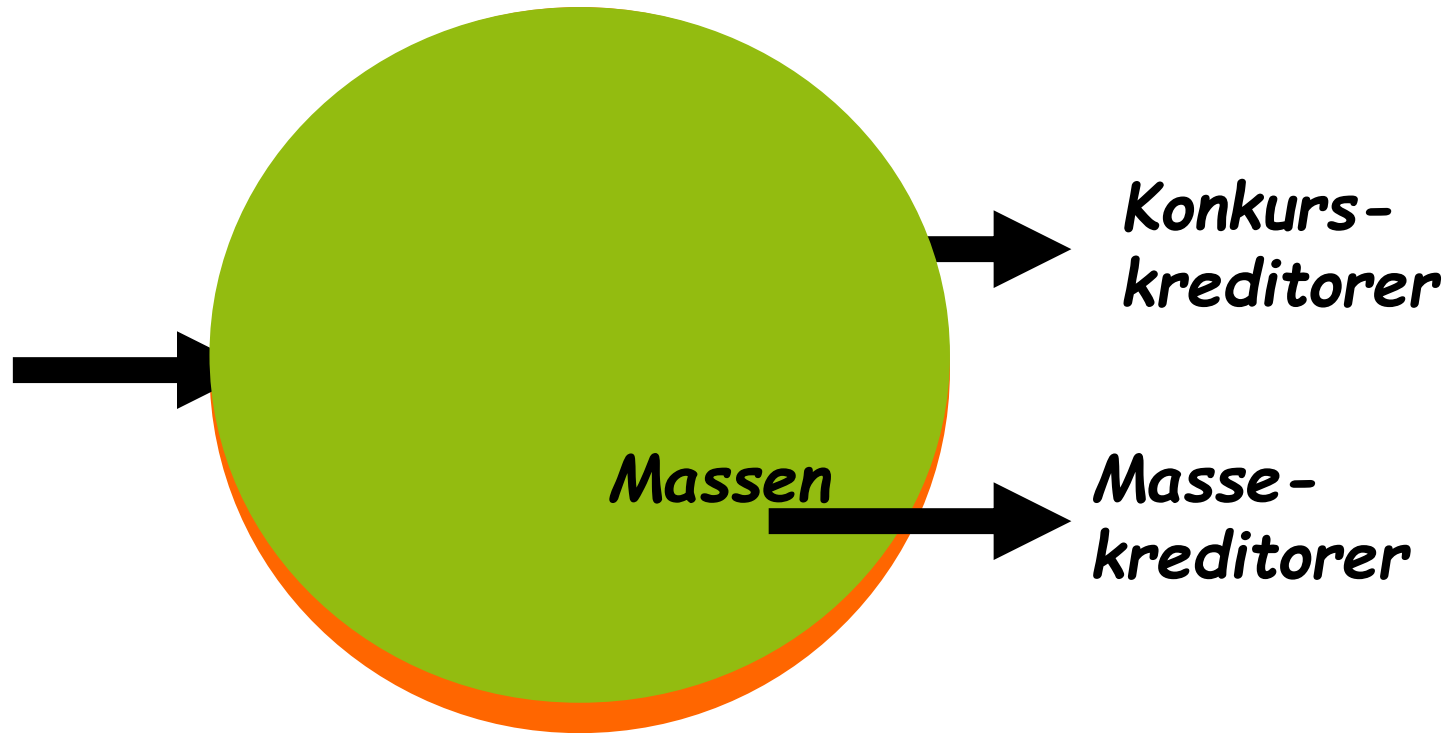
Noen nøkkelbegreper

- **Debitor/ skyldner**
- **(Tvangs)kreditor/ kravshaver**
- **Konkursfordringer**
- **Separatister**
- **Bo og masse**

Bo og masse

**Debitor
personlig**

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Boet

- *Begjæring (kkl § 60)*
- *Omkostninger (kkl §§ 67 og 73)*
  - *Begrenset i forskrift til 50 R*
- *Konkursåpning (kkl §§ 70 fg)*
- *Skiftesamling (kkl §§ 92 fg; 98)*
- *Kreditorutvalg og bostyre (kkl § 83)*
- *Revisor (kkl § 90)*
- *Tingrettens rolle (kkl §§ 99 og 120 fg)*
- *Rådighetsforbud (kkl §§ 75 og 100)*

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Behandlingen

- **Inndragning av aktiva (kkl § 118)**
- **Fortsatt drift (kkl § 119)**
- **Prøving av fordringene (kkl § 111)**
- **Realisering av aktiva (kkl § 117 og deknl § 8-15)**
- **Abandonering (kkl §§ 117a fg)**
- **Utlodning (kkl kap XV)**

Avslutningen

- *Innstilling (kkl § 135)*
- *Avslutning (kkl §§ 137 og 74)*
- *Etterutlodning etc (kkl §§ 129 og 139)*
- *Sletting av selskap (kkl § 138)*
- *Vedvarende heftelse (deknl § 6-6)*

Insolvenskravet (kkl. §§ 60-61)

- Insolvenskravet skal sikre at konkurs bare blir åpnet når det er formålstjenelig
- Hovedregel: Vedvarende illikviditet
- Unntak: Suffisiens
- [Lynkurs i lesning av regnskaper]

Balanse = positiv egenkapital

OMLØPSMIDLER 370 933

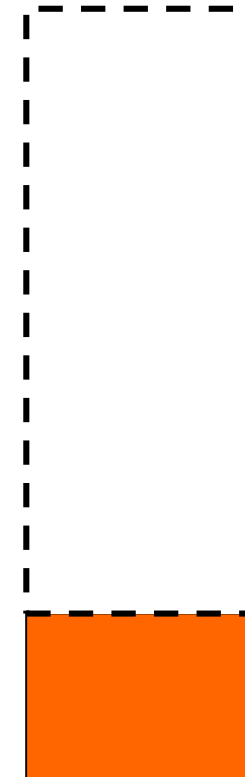
ANLEGGSMIDLER 53 627

SUM EIENDELER 424 560

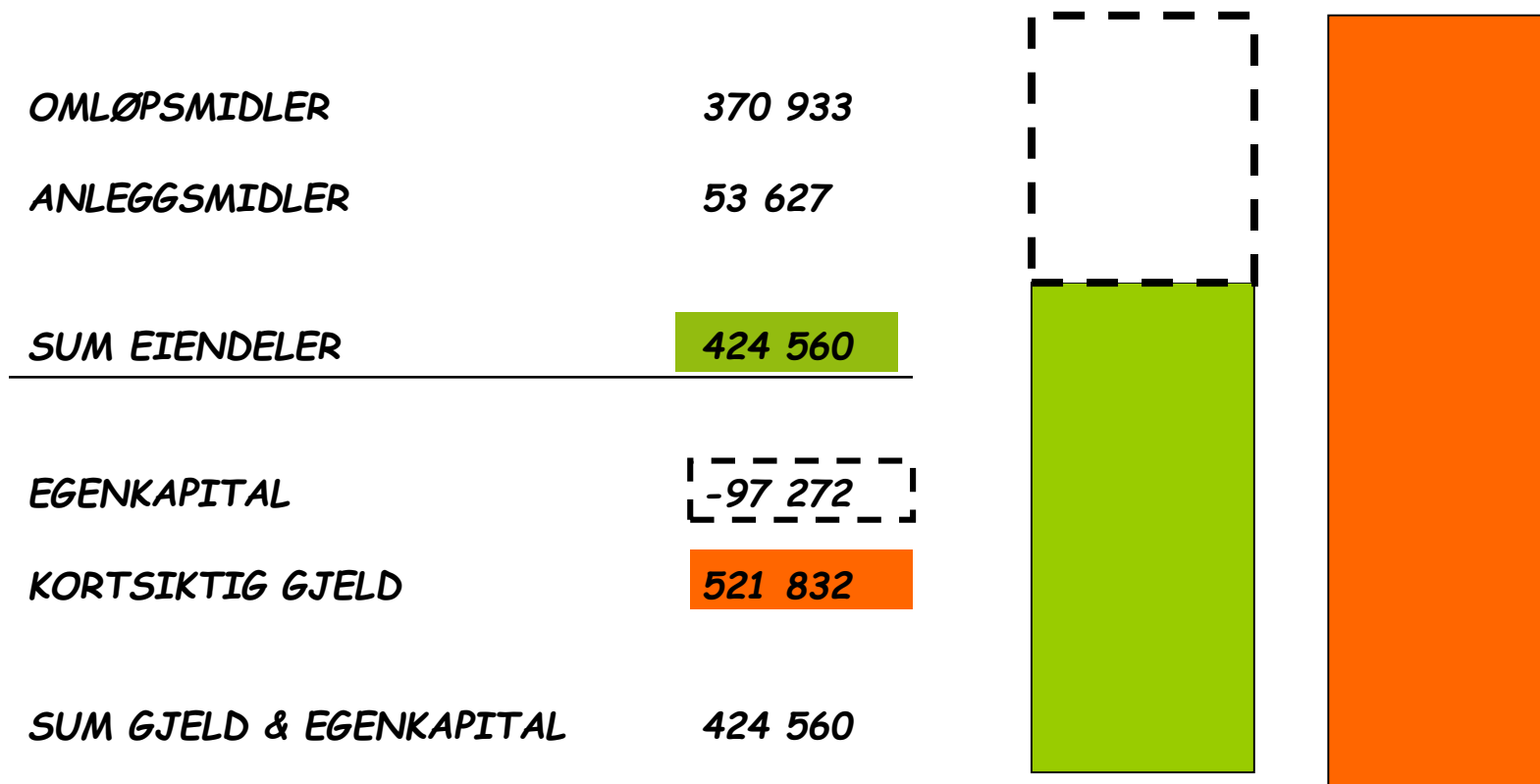
EGENKAPITAL 362 728

KORTSIKTIG GJELD 61 832

SUM GJELD & EGENKAPITAL 424 560

Underbalanse = negativ egenkapital

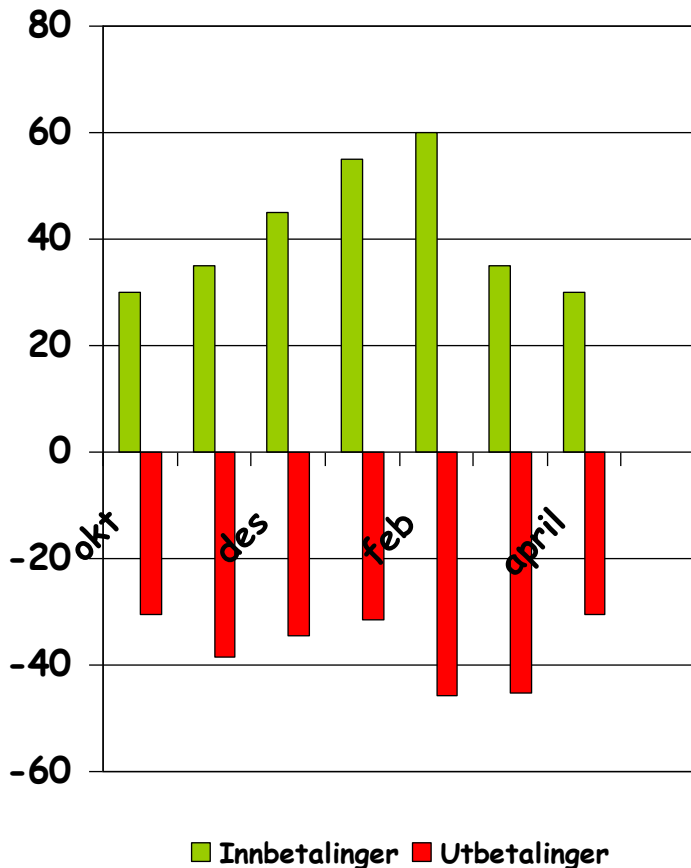
Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

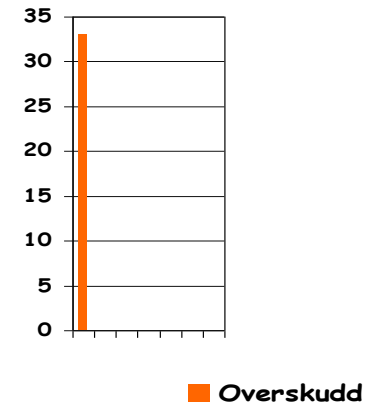
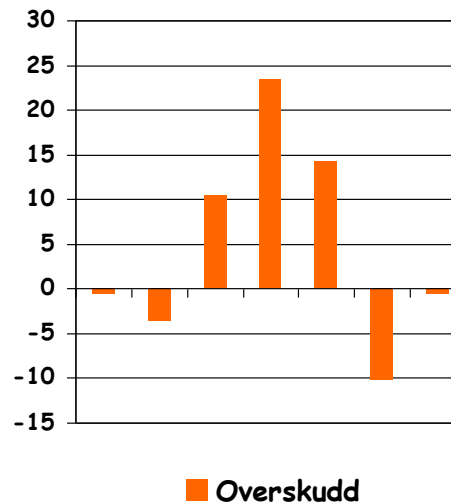
Likviditet

- å kunne betale ved forfall

Pr. mnd.

Pr. år

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Plussiden

- *Beslagsfrie eiendeler*
- *Ikke realiserbare eiendeler*
- *Særlig illikvide eiendeler (kkl § 61, jfr. kkl §§ 72 og 153)*
- *Betingede rettigheter*
- *Fluktuerende verdier*
- *Verdsetting basert på fortsatt drift?*

Minussiden

- Fordringer som ikke kan gjøres gjeldende i konkurs (dekl § 7-13)
- Fordringer basert på omstøtelige transaksjoner (dekl § 5-1)
- Uforfalte fordringer
- Tvilsomme fordringer
- Betingede fordringer
- Betydning av muligheten for en løsning med kreditorene

[Presumsjonsregler]

- o Skyldnerens erkjennelse (kkl § 62)*
- o Betalingsstansning (kkl § 62)*
- o Intet til utlegg (kkl § 62)*
- o Konkursvarsel mot skyldneren (kkl § 63)*

*Hva skal dras inn i
gjeldsforfølgningen?
-Det debitor eier. Kontrakter*

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Hovedregelen (deknl § 2-2)

- o *tilhører skyldneren*
- o *på beslagstiden*
- o *som kan ... omgjøres i penger*
- o *De "reelle" eierforholdene er avgjørende (Rt-1935-981 Bygland)*

Realitet og formalitet

- *Vår higen etter det reelle forhold*
- *Hva kjennetegner den underliggende realiteten?*
- *Hva gir den klareste argumentasjonen?*

Noen vanlige innvendinger mot beslag

- Debitor har blitt tilført et formuesgode
Rt-2000-1360 Lena maskin
- Kreditor har ikke villet gi kreditt
- Debtors eiendomsrett er ugyldig
- Debtors eiendomsrett er betinget av motytelse

Kontrakter i konkurs

- **Kontrakter er et formuesgode som kan beslaglegges**
  - Nettobeslag (beholder kontraktsgjenstanden mot å betale dividende av kontraktssummen)
  - Bruttobeslag (boet «trer inn»)
- **Forholdet til heving**
  - Heving -> tilbakelevering
  - Heving som vanlig gjensidighetsbeføyelse
  - Heving som hinder for kreditorbeslag

Nettobeslag

- **Overlevering før boåpning er avgjørende for om boet kan ta nettobeslag**
  - **Stansingsrett**
  - **Overlevering etter boåpning**
  - **Eiendomsrettens overgang**
  - **Hevingsrett**

Stansningsrett (deknl § 7-2)

- Sammenhengen med kontraktsrettslig tilbakeholdsrett (kjl §§ 10 og 61, avhendingsl § 5-5)
- Sammenhengen med beslagsretten (deknl § 2-2)
- Virkning som separatistrett
- Kan gjøre gjeldende uten spesiell rettsvernakt
- Må gjennomføres
- Stansning er ikke nødvendig om overleveringen skjer til boet (deknl § 7-9)
- Alternativer til stansning
  - Levering med hevingsforbehold (kjl § 54(4), avhendingsl § 5-3(4))
  - Levering mot salgspant (pantel §§ 3-17 og 3-22, tingl § 21(3))
- Begrunnelse for stansningsretten

Bruttobeslag

- **Inntreden (dekl §§ 7-3 fg)**
  - **Rett til inntreden (dekl § 7-3)**
  - **Avtalens vilkår (dekl § 7-4(1))**
  - **Oppdeling av kontrakten (dekl § 7-4(2))**
  - **Sikkerhet (dekl § 7-5)**
  - **Oppsigelsesadgang (dekl § 7-6)**
- **Hevingsrett (dekl §§ 7-3 og 7-7)**
- **[Beslag av andre kontraktstyper (dekl §§ 7-10 fg)]**

*Hva skal dras inn i
gjeldsforfølgningen?
-Det som omstøtes*

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Generelt om omstøtelse

- *Rettsvern og omstøtelse*
- *Objektiv regler*
- *Subjektive regler*
- *[Virkningen av omstøtelse]*

Fristdagen (deknl § 1-2)

- o Hovedregel: Begjæringsdagen*
- o Fortsettelsessynspunktet*

Ekstraordinær betaling (dekl § 5-5)

- *Oversikt over regelen*
- *Begrunnelse*
- *Usedvanlig betalingsmiddel*
- *Før normal betalingstid*
- *Beløp som betydelig forringer betalingsevnen
(Rt-1999-64 Teamcon)*
- *Ordinær- unntaket (Rt-1997-1623 Royal
Christiania, Rt-1995-222 Direkte reklame)*
- *Siste ledd: Forholdet til dekl § 5-7*

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979

Subjektiv omstøtelse (dekl § 5-9)

- **Oversikt over regelen**
- **Begrunnelse**
- **Disposisjon**
  - Avgrensing mot faktiske handlinger?
  - Avgrensing mot utlegg?
- **Kreditorkadelig disposisjon**
  - Bryte likedelingsprinsippet (Rt-1986-889 Eastco)
  - Unndra eiendeler
  - Forøke gjeld
- **Utilbørlig**
  - Objektiv norm (Rt-1995-259 Palonen)
  - Synspunktet redningsaksjon (Rt-2001-1136 Kjell's Markiser)
- **Svak eller svekket økonomi**
- **Ikke subjektiv unnskyldningsgrunn**

Spørsmål og kommentarer: Tekst 480 02 979